

SMJERNICE

ZA USKLAĐIVANJE PROJEKTA S DNSH NAČELOM I NJEGOVIM SPECIFIČNIM CILJEVIMA

sukladno Uredbi o taksonomiji 2020/852 i Uputama za prijavitelje za Javni poziv
sportske građevine za 2026. godinu

SPECIFIČAN CILJ 1: UBLAŽAVANJE KLIMATSKIH PROMJENA				
OBILJEŽJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI	NAČIN DOPRINOSA SPECIFIČNOM CILJU	SPECIFIČNE AKTIVNOSTI	ZAHTEJEVI/MJERE	MOGUĆA PROJEKTNJA RJEŠENJA
Gospodarska djelatnost treba znatno doprinijeti stabilizaciji emisija stakleničkih plinova izbjegavanjem ili smanjivanjem tih emisija ili poboljšanjem uklanjanja stakleničkih plinova (u skladu s dugoročnim temperaturnim ciljem iz Pariškog sporazuma)	Potrebno je znatno doprinijeti stabilizaciji koncentracija stakleničkih plinova u atmosferi na razini kojom se sprečava opasno antropogeno uplitanje u klimatski sustav u skladu s dugoročnim ciljem Pariškog sporazuma u pogledu temperature izbjegavanjem ili smanjenjem emisija stakleničkih plinova ili povećavanjem uklanjanja stakleničkih plinova	Proizvodnja, prijenos, skladištenje, distribucija ili uporaba obnovljive energije u skladu s Direktivom (EU)2018/2001 - između ostalog uporaba inovativne tehnologije s potencijalom za znatane uštede u budućnosti ili potrebnim jačanjem ili proširenjem mreže; • poboljšanje energetske učinkovitosti; • povećanjem čiste ili klimatski neutralne mobilnosti; • uporaba obnovljivih materijala iz održivih izvora; • povećanje uporabe okolišno sigurnih tehnologija hvatanja i uporabe ugljika te hvatanja i skladištenja ugljika kojima se ostvaruje neto smanjenje emisija stakleničkih plinova; • jačanje kopnenih ponora ugljika, između ostalog izbjegavanjem krčenja i degradacije šuma, pošumljavanjem, i sl.	<u>1. Ušteda godišnje potrebne toplinske energije za grijanje od najmanje 50%</u> Dokazuje se izradom energetskog pregleda /certifikata (energetski certifikat prije i nakon obnove ili energetsku analizu koja sadrži podatak o godišnjoj potrebnoj toplinskoj energiji za grijanje) <u>Dokumentacija potrebna za dokazivanje uštede</u> • tehnički opis postojećeg stanja • proračun toplinskih gubitaka • proračun godišnje potrebne toplinske energije (QH,nd) prije i nakon • energetski certifikati prije i poslije obnove • izvještaj ovlaštene osobe/energetskog certifikatora <u>2. Za nove građevine:</u> potrošnja primarne energije (PED), na temelju koje se utvrđuje energetska učinkovitost zgrade od trenutka izgradnje, najmanje je 10% niža od praga utvrđenog za zahtjeve za zgrade gotovo nulte energije (nZEB) propisanog u nacionalnoj metodologiji izračuna. Energetska učinkovitost potvrđuje se energetskim certifikatom za izvedeno stanje ili Elaborem o energetskoj učinkovitosti <u>3. Za postojeće građevine:</u> postizanje standarda s minimalno 30% uštede energije (izraženo u MWh/godina) i/ili 30% stakleničkih plinova (izraženo kao CO₂ t/godina). Ušteda energije dokazuje se Energetskim certifikatom koji sadrži dokaz o procjeni uštede energije i/ili emisija stakleničkih plinova. <u>4. Doprinos povećanju upotrebe obnovljivih izvora energije ugradnjom sistema za korištenje obnovljivih izvora energije za proizvodnju električne energije</u> Dokazuje se jasno dokumentiranim tehničkim i energetskim podacima kroz: a) proračun očekivane godišnje proizvodnje b) izjava proizvođača - certifikati da se radi o obnovljivom izvoru (primjerice: CE certifikati opreme, deklaracija proizvođača da je sustav OIE (npr. solarni paneli), usklađenost s relevantnim direktivama (npr. RED II – Direktiva o obnovljivoj energiji)) <u>5. Dodatne mjere</u>	• rješenja iz područja energetske obnove, povećanje udjela obnovljivih izvora energije i obnova sustava grijanja, učinkoviti izolacijski sustavi te ugradnja učinkovite stolarije (ovojnica zgrade) • smanjivanje negativnog utjecaja na okoliš pri gradnji (proizvodnja i prijevoz potrebnih građevinskih proizvoda - materijal se nabavlja lokalno ili u regiji), uporabi i rastavljanju (uključujući recikliranje ili zbrinjavanje građevinskih proizvoda) • korištenje materijala/proizvoda s manjim utjecajem na okoliš tijekom njihova životnog ciklusa (dokazuje se Izjavom o utjecaju na okoliš (EPD - Environmental Product Declaration) za materijal/proizvod) • učinkoviti izolacijski sustavi u svrhu izbjegavanja gubitaka toplinske energije te ugradnja učinkovite stolarije (ovojnica zgrade) • energetski učinkoviti sustavi grijanja i hlađenja koji pridonose uštedama energije (upotreba modernih rashladnih sredstava u klimatizacijskim uređajima koja omogućuju veću učinkovitost klima uređaja uz manji ekološki utjecaj, lakše se recikliraju i smanjuju emisiju CO₂ – primjerice R32, R452b, R450a, R513a i dr.) • korištenje obnovljivih izvora energije za proizvodnju toplinske ili toplinske i rashladne energije, kao i za proizvodnju električne energije (dizalice topline (grijanje, hlađenje i priprema tople vode u jednom uređaju), fotonaponske elektrane, solarni kolektori, vjetroturbine i sl.) • pametna rasvjeta unutar građevine, kao i u vanjskom prostoru (LED rasvjeta ima bolju energetsku učinkovitost, veću izdržljivost te mogućnost upravljanja čime se postižu znatne uštede i smanjenje svjetlosnog zagađenja) • ugradnja senzora pokreta u sporednim dijelovima građevine (stubišta, hodnici, toaleti itd.) • procjena životnog ciklusa građevine (dokazuje se Izjavom o utjecaju na okoliš (EPD - Environmental Product Declaration)) • korištenje građevinskih materijala na biološkoj osnovi (primjerice drvna građa koja ima znatno manji udio ugrađenog ugljika, dok s druge strane zadovoljava protupožarne zahtjeve i zahtjeve seizmičke otpornosti) • smanjivanje negativnog utjecaja na okoliš pri gradnji (proizvodnja i prijevoz potrebnih građevinskih proizvoda - materijal se nabavlja lokalno ili u regiji), uporabi i rastavljanju (uključujući recikliranje ili zbrinjavanje građevinskih proizvoda) • prelazak na uporabu obnovljivih materijala iz održivih izvora (dokazuje se potvrdom/certifikatom proizvođača) • korištenje građevinskih materijala na biološkoj osnovi (primjerice drvna građa koja ima znatno manji udio ugrađenog ugljika, dok s druge strane zadovoljava protupožarne zahtjeve i zahtjeve seizmičke otpornosti)

SPECIFIČAN CILJ 3: ODRŽIVA UPORABA I ZAŠTITA VODNIH I MORSKIH RESURSA				
OBILJEŽJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI	NAČIN DOPRINOSA SPECIFIČNOM CILJU	SPECIFIČNE AKTIVNOSTI	ZAHTJEVI/MJERE	MOGUĆA RJEŠENJA U PROJEKTU
Gospodarska djelatnost treba znatno doprinijeti zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja, zaštititi morskog okoliša, zaštititi kvalitete vode namijenjene za ljudsku potrošnju i sl.	Potrebno je znatno doprinijeti postizanju dobrog stanja vodnih tijela, uključujući tijela površinske i podzemne vode, ili sprečavanju pogoršanja vodnih tijela koj su već u dobrom stanju ili se znatno doprinosi postizanju dobrog stanja okoliša morskih voda ili sprečavanju pogoršanja morskih voda ako su već u dobrom stanju okoliša	Primjena mjera kao što su: 1. ponovna uporaba vode 2. doprinošenje ublažavanju posljedica poplava i suša odnosno bilo koja druga aktivnost kojom se štiti ili poboljšava kvalitativno i količinsko stanje vodnij tijela 3. zaštitom ljudskog zdravlja od štetnog učinka bilo kakvog zagađenja vode namijenjene za ljudsku potrošnju tako da se osigura da ta voda ne sadržava mikroorganizme, parazite i tvari koje predstavljaju potencijanu opasnost za ljudsko zdravlje te povećava pristup ljudi čistoj vodi za piće (dokazuje se	1. Ponovna uporaba vode <i>Dokazuje se</i> • <i>elaboratom o projektu iz kojeg proizlazi da će se za potrebe održavanja građevine sakupljati i koristiti kišnica te projektnom dokumentacijom koja uključuje postojanje spremnika za kišnicu, odnosno izjavom stručnog nadzora;</i> • <i>projektnom dokumentacijom, odnosno izjavom stručnog nadzora o postojanju mehanizama za korštenje sive vode</i> 2. Ugradnja odgovarajuće opreme <i>Dokazuje se certifikatom proizvođača o ugrađenoj opremi (slavine, tuševi, pisoari i sl.)</i> 3. Ugradnja umjetne sportske podloge koja je u skladu sa zahtjevima EU zakonodavstva, a posebice • Uredbom komisije (EU) 2021/1199 od 20. srpnja 2021. o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu policikličkih aromatskih ugljikovodika (PAH) u granulama ili malču koji se upotrebljavaju kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom ili u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene te • Uredbom komisije (EU) 2023/2055 o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu mikročestica sintetičkih polimera. <i>Dokazuje se certifikatom proizvođača/distributera)</i>	• izgradnja bazena za kišnicu u svrhu korištenja vode za nepitke svrhe (navodnjavanje, ispiranje wc-a, čišćenje i sl.) • ugradnja mehanizama za omogućavanje korištenja sive vode za nepitke svrhe (navodnjavanje, ispiranje wc-a, čišćenje i sl.) • protok vode kroz slavine umivaonika i kuhinjske slavine iznosi najviše 6 litara/min. • maksimalni protok vode kroz tuševe iznosi 8 litara/min. • za zahode, uključujući zahodske komplete, školjke i vodokotliće, puna količina vode za ispiranje iznosi najviše 6 litara, a najveća prosječna količina vode za ispiranje je 3,5 litara. • maksimalna potrošnja vode u pisoarima iznosi 2 litre/po školjci/po satu. • u pisoarima s ispiranjem maksimalna puna količina vode za ispiranje iznosi 1 litru. • svi instalirani uređaji za vodu (tuševi s miješalicom, slavine, WC školjke, vodokotlići i sl.) su svrstani u prva dva razreda potrošnje vode EU vodne oznake EU Water Label • održivo korištenje i zaštite vodnih resursa može se osigurati uvođenjem mjera (nabavom strojeva i opreme) koje osiguravaju ponovnu uporabu vode ili smanjuju emisiju onečišćujućih tvari u površinske i podzemne vode) • ugradnja odgovarajuće umjetne sportske podloge • korištenje dopuštenih (odgovarajućih) granulata/malča

SPECIFIČAN CILJ 4: PRIJELAZ NA KRUŽNO GOSPODARSTVO				
OBIJEŽJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI	NAČIN DOPRINOSA SPECIFIČNOM CILJU	SPECIFIČNE AKTIVNOSTI	ZAHTJEVI/MJERE	MOGUĆA RJEŠENJA U PROJEKTU
Gospodarska djelatnost mora biti u skladu s: • Pravilnikom o gospodarenju otpadom NN 81/2020-1517) • Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ • Uredbom komisije (EU) 2021/1199 od 20. srpnja 2021. o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu policikličkih aromatskih ugljikovodika (PAH) u granulama ili malču koji se upotrebljavaju kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom ili u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene • Uredbom komisije (EU) 2023/2055 o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu mikročestica sintetičkih polimera.	Potrebno je pridonositi sprečavanju nastanka otpada, ponovnoj uporabi i recikliranju	• znatno smanjiti udjel opasnih tvari i zamijeniti posebno zabrinjavajuće tvari u materijalima i proizvodima tijekom njihova životnog cilusa u skladu s ciljenivam utvrđenim u pravu EU i nacionalnom pravu, među ostalim zamjenom tih tvari sigurnijim alternativama i osiguravanjem sljedivosti • produljiti uporabe proizvoda (ponovna uporaba, prenamjena) • sprečavati ili smanjiti stvaranje otpada nastalog gradnjom i rušenjem zgrada • minimizirati spaljivanje otpada i zbjegavati odlaganje otpada u skladu s načelima hijerarhije otpada • izbjegavati ili smanjivati smeće	1. Ugradnja umjetne sportske podloge koja je u skladu sa zahtjevima EU zakonodavstva, a posebice s: • Uredbom komisije (EU) 2021/1199 od 20. srpnja 2021. o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu policikličkih aromatskih ugljikovodika (PAH) u granulama ili malču koji se upotrebljavaju kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom ili u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene te • Uredbom komisije (EU) 2023/2055 o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu mikročestica sintetičkih polimera. <i>D okazuje se certifikatom proizvođača/distributera)</i> 2. Ponovna uporaba, recikliranje i uporaba (prilikom rušenja na gradilištu) <i>Dokazuje se izjavom stručnog nadzora koja sadrži opis primjenjenih rješenja i procesa.</i> 3. Mjere u kontekstu projektiranja <i>Dokazuje se izjavom projektanta o ugrađenim tehnikama (opis i objašnjenje korištenih rješenja u projektu)</i> 4. Dodatne mjere *Tijekom projektiranja građevine projektant u glavnom projektu daje rješenja posebnih tehničkih uvjeta za gospodarenje građevnim otpadom koji nastaje tijekom građenja i pri uklanjanju građevine ili njezinog dijela, kao i rješenja posebnih tehničkih uvjeta za gospodarenje opasnim otpadom, ako se tijekom građenja, korištenja odnosno pri uklanjanju građevine pojavljuje opasni otpad. Pri tome posebni tehnički uvjeti gospodarenja građevnim otpadom moraju sadržavati opis postupaka u skladu s posebnim propisima o gospodarenju građevnim otpadom, dok posebni tehnički uvjeti gospodarenja opasnim otpadom moraju sadržavati opis postupaka u skladu s posebnim propisima o gospodarenju opasnim otpadom. Kao poseban projekt može se izraditi projekt uklanjanja građevine kojim se tehnički razrađuju rješenja, odnosno postupak i način uklanjanja građevine i stvari koje se nalaze u građevini, prethodno rješavanje pitanja odvajanja priključaka građevine na energetsku i/ili drugu infrastrukturu, sigurnosne mjere, mjere gospodarenja otpadom, uporabe i/ili zbrinjavanja otpada iz građevine i otpada nastalog uklanjanjem građevine sukladno propisima koji uređuju gospodarenje otpadom te odvoz i zbrinjavanje građevinskog materijala nastalog uklanjanjem građevine.	• ugradnja odgovarajuće umjetne sportske podloge • korištenje dopuštenih (odgovarajućih) granulata/malča • U slučaju rušenja, osigurati ponovnu uporabu, recikliranje i uporabu neopasnog građevinskog otpada i otpada od rušenja (osim prirodnog materijala) proizvedenog na gradilištu • pri rušenju je potrebno poštivati Protokol EU-a za gospodarenje građevinskim otpadom i otpadom od rušenja, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike i primjenjujući selektivno rušenje kako bi se omogućilo uklanjanje opasnih tvari i sigurno rukovanje njima te olakšala ponovna uporaba i visokokvalitetno recikliranje selektivnim uklanjanjem materijala i primjenom dostupnih sustava sortiranja građevinskog otpada i otpada od rušenja. • Koristiti tehnike izgradnje kojima se podupire kružnost, • Omogućiti rastavljanje ili prilagodljivost zgrada kako bi se omogućili ponovna uporaba ili recikliranje • smanjenje uporabe primarne sirovine, odnosno povećanje uporabe sekundarne sirovine • učinkovitija upotreba prirodnih resursa, uključujući biosirovine iz održivih izvora i ostale sirovine • nabava proizvoda/materijala povećane trajnosti, proizvoda s mogućnošću popravka ili proizvoda koje je moguće ponovno upotrijebiti • povećanje mogućnosti recikliranja proizvoda, • mjere za sprječavanje ili nastanak otpada • mjere kojima se minimizira spaljivanje otpada i izbjegava odlaganje otpada (među ostalim na odlagališta otpada) • izbjegavanje i smanjivanje količine smeća. • tijekom građenja građevine - gospodariti građevnim otpadom nastalim tijekom građenja na gradilištu te uporabiti i/ili zbrinuti građevni otpad nastao tijekom građenja na gradilištu te o tome na gradilištu imati propisanu dokumentaciju sukladno propisima koji uređuju gospodarenje otpadom.

SPECIFIČAN CILJ 5: SPREČAVANJE I KONTROLA ONEČIŠĆENJA

OBIJEŽJE GOSPODARSKE DJELATNOSTI	NAČIN DOPRINOSA SPECIFIČNOM CILJU	SPECIFIČNE AKTIVNOSTI	ZAHTJEVI/MJERE	MOGUĆA PROJEKTNJA RJEŠENJA
Gospodarska djelatnost mora biti u skladu s Prilogom XVII Uredbi (EZ) br. 1907/2006 u smislu sadržaja određenih tvari u komponentama zgrada i materijala; djelatnost mora biti takva da ne pridonosi svjetlosnom, zvučnom i dr. zagađenju okoliša te da pridonosi smanjenju onečišćenja okoliša smećem te onečišćujućim tvarima (POTRAŽITI DEFINICIJU ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI)	Potrebno je doprinosti zaštiti okoliša od onečišćenja	• sprečavanje ili smanjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak, vodu ili zemlju, a koje nisu emisije stakleničkih plinova • poboljšanje razine kvalitete zraka, vode ili tla u područjima u kojima se obavlja gospodarska djelatnost uz istodobno minimiziranje bilo kojeg štetnog učinka i rizika za ljudsko zdravlje i okoliš • smanjenje ili minimiziranje bilo kojeg štetnog učinka proizvodnje te uporabe i odlaganja kemikalija na ljudsko zdravlje i okoliš • čišćenjem smeća i drugih onečišćenja	1. Smanjenje emisija štetnih tvari Dokazuje se certifikatom proizvođača korištenih materijala/opreme/porizvoda 2. Označavanje i pravilno zbrinjavanje proizvoda koji sadrže azbest Dokazuje se izjavom stručnog nadzora 3. Mjere za smanjenje buke Dokazuje se izjavom projektanta i/ili stručnog nadzora o ugrađenim rješenjima 4. Mjere za smanjenje prašine Dokazuje se izjavom projektanta i/ili stručnog nadzora o ugrađenim rješenjima 5. Mjere za smanjenje onečišćujućih tvari Dokazuje se izjavom projektanta i/ili stručnog nadzora o ugrađenim rješenjima 6. Poboljšanje kvalitete zraka, vode ili tla Dokazuje se izjavom projektanta i/ili stručnog nadzora o ugrađenim rješenjima 7. Čišćenje smeća i dr. onečišćenja	• komponente zgrade i materijali upotrijebljeni pri građenju s kojima ljudi mogu doći u dodir moraju emitirati: # Manje od 0,06 mg formaldehida po m³ materijala ili komponente, # Manje od 0,001 mg kancerogenih hlapljivih organskih spojeva kategorije 1.A i 1.B po m³ materijala ili komponente. • dijelovi zgrade i korišteni materijali ne smiju koristiti azbest niti druge zabrinjavajuće tvari. • Ako se nova građevina nalazi na potencijalno onečišćenoj lokaciji (brownfield), provodi se postupak provjere prisutnosti potencijalnih zagađivača, npr. u skladu s normom ISO 18400. • izolacija i prigušenje izvora vibracija, zamjena komponenti tišim dijelovima i materijalima, zatvaranje (kućicama) posebno glasnih komponenti, postavljanje barijera za zaštitu od buke, itd. • ugradnja sustava za filtriranje zraka koje filtrira prašinu, ugradnja detektora broja čestica prašine u zraku, itd. • Ugradnja umjetne sportske podloge koja je u skladu sa zahtjevima EU zakonodavstva, a posebice s: a) Uredbom komisije (EU) 2021/1199 od 20. srpnja 2021. o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu policikličkih aromatskih ugljikovodika (PAH) u granulama ili malču koji se upotrebljavaju kao materijal za ispunu terena s umjetnom travom ili u rasutom stanju na igralištima ili za sportske namjene te b) Uredbom komisije (EU) 2023/2055 o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu mikročestica sintetičkih polimera.